

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a členov JUDr. Martina Piovarsyho a JUDr. Pavla Farkaša, na neverejnom zasadnutí 14. júna 2017, v trestnej veci vyžiadanej osoby **K. K.** v konaní o návrhu prokurátora Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici na vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby prerokoval sťažnosť vyžiadanej osoby K. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. mája 2017, sp. zn. 5 Ntc 7/2017, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby K. K. **s a z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením 5. mája 2017, sp. zn. 5 Ntc 7/2017, podľa § 15 ods. 2 zák. č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze (ďalej len „zákon o EZR“) rozhodol tak, že vyžiadanú osobu K. K. zobral do predbežnej väzby s tým, že väzba začína plynúť 3. mája 2017 o 6.35 hod a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica a že predbežná väzba sa nenahrádza dohľadom probačného a mediáčného úradníka.

Krajskému súdu bol 4. mája 2017 predložený návrh prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica na vzatie štátneho občana Slovenskej republiky K. K. do predbežnej väzby podľa § 13 ods. 2 zák. o EZR na tom základe, že bol na neho vydaný európsky zatýkací rozkaz Prokuratúrou Wels, Rakúska republika, za účelom trestného stíhania pre trestný čin organizovanej alebo ozbrojenej lúpeže a trestný čin účasti na zločineckom zoskupení podľa §§ 127, 128 ods. 1 číslo 5, 129 ods. 1 číslo 1, 130 ods. 1, 15 ods. 1 rakúskeho Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo formulári A záznamu

SIS II. Vyžiadaný K. vo svojej argumentácii uviedol, že skutkov sa nedopustil, spáchal len neúspešný pokus krádeže rukavíc spolu s R. M. a D. B., ktorú inicioval D. B.. Do Rakúska vycestovali na osobnom motorovom vozidle Octavia z požičovne, ktoré šoféroval M.. Okrem nich šlo do Rakúska aj nákladné auto, ktoré malo naložiť rukavice. Za účasť na trestnom čine mal sľúbenú polovicu sumy, za ktorú sa R. M. podarí rukavice predat'. K osobným pomerom dodal, že je slobodný, bezdetný a býva u rodičov vo F. K. č. X.. Trvalý pobyt má vo F. K. č. X., kde bývajú starí rodičia. V súčasnosti nie je trestne stíhaný, je však v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, nie je zamestnaný, príležitostne vypomáha pri montážach a demontážach kolotoča na území Slovenskej republiky, do zahraničia necestuje. Počas výsluchu podľa § 15 ods. 2 zákona o EZR 5. mája 2017 sľúbil, že pokiaľ bude na slobode, bude plniť všetky pokyny orgánov a zúčastňovať sa úkonov, na ktoré bude predvolaný. Súd prvého stupňa v súvislosti s argumentáciou K. dospel k právnemu názoru, že na účely zabezpečenia prítomnosti zadržanej osoby na území SR tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze je potrebné vyžiadaného pozbaviť osobnej slobody formou predbežnej väzby. V ďalšom odkázal na obsah návrhu na vzatie do predbežnej väzby, zdôrazniac existenciu vážneho podozrenia zo závažnej trestnej činnosti, ktorej spáchanie menovaný K. je jedným zo skutkov v európskom zatýkacom rozkaze aj priznal a tiež absenciu stálych pracovných väzieb v Slovenskej republike. S poukazom na vyjadrené uzavrel, že neexistuje rozumná istota, že sa vyžiadaná osoba počas konania o európskom zatýkacom rozkaze bude zdržiavať na území Slovenskej republiky.

Zo zápisnice o výsluchu vyžiadanej osoby z 5. mája 2017 vyplýva, že po vyhlásení uznesenia o vzatí do predbežnej väzby, podal vyžiadaný K. proti nemu sťažnosť.

V sťažnosti súdu prvého stupňa vytkol, že nie je prítomná dôvodná obava zo zmarenia účelu konania o EZR. Zdržiava sa na adrese bydliska, kde býva s rodičmi. Príležitostne chodí na krátkodobé brigády, maximálne v rozsahu 1-2 dní, len v rámci Slovenska. Práce nemá vopred dohodnuté a do ukončenia konania o EZR ich nemusí ďalej vykonávať. Bude na adrese bydliska k dispozícii príslušným orgánom pre účely konania o EZR. Územie Slovenskej republiky opustil asi trikrát, prevažne za účelom legálneho výkonu práce. Mimo územia Slovenska by nevycestoval z dôvodu, lebo sa dozvedel, že je voči nemu v Rakúsku vedené trestné stíhanie. V zahraničí nemá blízku rodinu. Zdôraznil, že k časti skutku, sa pri prvom výsluchu priznal a nebojí sa za konanie niesť zodpovednosť. Súd prvého stupňa

sa nezaoberal nahradením účelu predbežnej väzby podľa Tr. por. Nie sú dané ani dôvody na vzatie do vydávacej väzby podľa § 16 ods. 1 zák. č. 154/2010 Z. z. Obmedzenie osobnej slobody je najzávažnejším zásahom do základných ľudských práv a slobôd jednotlivca, a preto by k nej malo dochádzať len v súlade so zákonom a len vo výnimočných prípadoch.

Prokurátor sa k sťažnosti nevyjadril.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce výrokom napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd, ako nadriadený orgán v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, po tom, ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm. a/ alebo b/, na základe sťažnosti preskúmal napadnuté výroky uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali predpoklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych noriem, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávne.

Sťažnosť proti uzneseniu je prípustná, v súlade s ustanoveniami § 18 ods. 1, veta druhá zákona o EZR a §§ 185 ods. 1, 2, 186 ods. 1, 187 ods. 1 Tr. por. bola podaná oprávnenou osobou a v stanovenej lehote.

Najvyšší súd dospel k záveru, že sťažnosť K. nie je dôvodná.

Z formulára A (záznam zo Schengenského informačného systému II), nachádzajúceho sa v predložennom súdnom spise vyplýva, že Prokuratúra vo Welse, Rakúska republika, pod číslom 9 St 54/17p z 18. apríla 2017, vydala na K. európsky zatýkací rozkaz, predmetom ktorého je jeho vydanie na trestné stíhanie na územie Rakúskej republiky pre trestný čin organizovanej alebo ozbrojenej lúpeže podľa §§ 127, 128 ods. 1 číslo 5, 129

ods. 1 číslo 1, 130 ods. 1 a 15 ods. 1 Tr. zákona Rakúskej republiky, pričom skutkov sa mal dopustiť spôsobom, ktorý je popísaný v EZR. Súčasťou spisu je záznam o zadržaní osoby z 3. mája 2017 a zápisnica o oboznámení vyžiadanej osoby s dôvodmi zadržania zo 4. mája 2017, z ktorých vyplýva, že 3. mája 2017 bola zadržaná vyžiadaná osoba K. o 6.35 hod, pričom bol riadne oboznámený s dôvodmi zadržania. Súčasťou spisu je aj zápisnica o výsluchu vyžiadanej osoby 5. mája 2017. Vyžiadaný pri výsluchu uviedol okolnosti spáchania krádeže rukavíc v Rakúskej republike a popísal charakter jeho účasti na čine. Skonštatoval, že ak zostane na slobode, bude sa zúčastňovať úkonov, na ktoré bude predvolaný. Ďalej popísal svoje osobné pomery.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o EZR účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa predklad vyžaduje.

Podľa § 15 ods. 2 zákona o EZR sudca krajského súdu je povinný do 48 hodín od prevzatia zadržanej osoby a od doručenia návrhu prokurátora na vzatie do predbežnej väzby túto osobu vypočúť a rozhodnúť o jej vzatí do predbežnej väzby alebo ju prepustiť na slobodu. Dôvodmi väzby podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní nie je pritom viazaný. Ak sudca rozhodne, že sa zadržaná osoba ponecháva na slobode, súčasne môže rozhodnúť o uložení primeraných opatrení a obmedzení na zabránenie, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní, ktorý sa použije primerane. Ak v čase rozhodovania o predbežnej väzbe nie je k dispozícii európsky zatýkací rozkaz, sudca rozhoduje na návrh prokurátora, ku ktorému je pripojený záznam podľa § 3 písm. l).

Podľa § 15 ods. 3 zákona o EZR na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, ktorému prokurátor príslušný podľa § 11 predložil návrh na rozhodnutie o predbežnej väzbe.

Zo spisu nadriadený súd zistil, že sudca krajského súdu rozhodol o návrhu prokurátorky na vzatie K. do predbežnej väzby v rámci lehôt stanovených zákonom, vyžiadaná osoba bola vypočutá, mala ustanoveného obhajcu a bola riadne oboznámená s dôvodmi zadržania.

Sťažnostný súd zistil, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami. Rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť chyby ani nedostatky, pričom odôvodnenie rozhodnutia učinil prvostupňový súd je dostatočné a presvedčivé. V súlade so zákonom rozhodol o vzatí vyžiadanej osoby do predbežnej väzby, pretože v posudzovanom prípade boli splnené zákonné podmienky uvedené v § 15 ods. 1, 2, 3 zákona o EZR, pričom dôvodmi väzby podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní nebol viazaný.

Európsky zatýkací rozkaz bol vydaný na účely trestného konania pre skutok, ktorý je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky a právneho poriadku Rakúskej republiky trestným činom.

Dôvody napadnutého uznesenia sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Nadriadený súd pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a existenciu vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu dáva možnosť len v podrobnostiach poukázať na jeho dôvody, na ktorých založil rozhodnutie. Krajský súd správne aplikoval ustanovenie zákona o EZR v zmysle § 1 ods. 2.

Európsky zatýkací rozkaz je podľa zákona o EZR založený na zásade vzájomného uznávania rozhodnutí medzi štátmi Európskej únie. Je vyjadrením určitej dôvery justičným orgánom členského štátu, že rozhodnutie orgánu iného členského štátu je vecne správne.

Z ustanovenia článku 5 ods. 1 písm. c/, f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 15 ods. 1 zákona o EZR vyplýva, že inštitút predbežnej väzby v tomto konaní má iný charakter, než väzba v rozsahu jej úpravy v štvrtej hlave prvej časti prvého až tretieho dielu Trestného poriadku (§§ 71 - 87 Tr. por.). To platí nielen o dôvodoch tejto väzby, ale aj o rozhodovaní o väzbe (§§ 71, 72 najmä ods. 2 Tr. por.). Napriek tomu, že aj predbežná väzba je prostriedkom na zabezpečenie účasti osoby obvinenej v konaní, jej dôvody nie sú vymedzené tak striktne ako v ustanovení § 71 Tr. por.

Osoba v konaní o predbežnej väzbe, vydávacej väzbe a o prípustnosti vydania do cudziny nemá postavenie obvineného. Účelom konania o vydanie do cudziny nie sú otázky viny alebo neviny, ale len otázka či sú splnené zákonné predpoklady na vzatie osoby

do predbežnej väzby, vydávacej väzby a či je prípustné jej vydanie ako vyžiadanej osoby. V takom konaní sa preto neskúma otázka prezumpcie neviny, trestnosť činu a ani právo na obhajobu v rozsahu, ktorý je v konaní pred trestným súdom Slovenskej republiky ústavne zaručený.

Nie je teda potrebné na základe doteraz zistených konkrétnych skutočností konštatovať obavu z úteku, ovplyvňovanie dokazovania alebo páchania trestnej činnosti v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c/ Tr. por. Súd nepreskúmava ani dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku, pre ktorý je osoba vyžiadaná a správnosť právnej kvalifikácie tohto činu z hľadiska práva štátu pôvodu (z hľadiska právneho poriadku Slovenskej republiky naposledy uvedenú otázku skúma až pri rozhodovaní o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu podľa § 22 ods. 3-5, a to v súvislostiach použitia § 23 zákona o EZR).

Európsky zatýkací rozkaz bol vydaný na účely trestného stíhania pre skutok, ktorý je podľa právnych poriadkov Slovenskej republiky a Rakúska trestným činom.

Sťažnostný súd sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa o danosti dôvodov predbežnej väzby, najmä s poukazom na osobné pomery vyžiadanej osoby, ktorá nemá stále zamestnanie, pričom charakter jeho doterajšej činnosti (montáž a demontáž kolotočov) je spojený s presúvaním sa po území celej republiky. Vyžiadaný neuviedol iný druh obživy či prísľub zamestnania, ktorý by bol viazaný na lokalitu jeho trvalého pobytu či bydliska. K. nemá stále rodinné väzby, založenú vlastnú rodinu ani relevantný dôvod, ktorý by ho viazal k miestu bydliska. K námietke, že je bežné vycestovať za prácou do zahraničia treba konštatovať, že K. vycestoval do zahraničia práve za účelom páchania trestnej činnosti.

Nahradenie väzby ponechaním vyžiadanej osoby na slobode aj za prípadného stanovenia podmienok nie je právom vyžiadanej osoby, ale možnosťou, ktorú zákon o EZR ponecháva na úvahe súdu. Sťažnostný súd skúmal možnosť nahradenia predbežnej väzby vyžiadanej osoby uložením primeraných opatrení alebo obmedzení. Zo spisu je zrejmé, že vyžiadaná osoba má kriminálnu minulosť a aj v súčasnosti je dôvodne podozrivý z páchania majetkovej trestnej činnosti. Tieto okolnosti jednoznačne bránia použitiu inštitútu nahradenia predbežnej väzby.

Najvyšší súd uzatvára, že napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo zodpovedá stavu veci a zákonu. Neboli zistené pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného súdom prvého stupňa alebo konajúcej prokuratúry, ktoré by odôvodňovali zrušenie uznesenia.

Na základe vyjadreného najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciate rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

Bratislava, 14. jún 2017

JUDr. Štefan H a r a b i n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová